

met de drie moderne talen, ook al hebben zij er in hun schooljaren aan gedaan, op 'n te gespannen voet, dan dat zij er voor hun ontpanning in gaan lezen.

Wat nu onze Hollandsche geïllustreerde tijdschriften betreft, ik zal daar niets geen kwaad van zeggen, maar ik kan toch ook niet zeggen, dat zij over het algemeen bepaald geschikt zijn voor het christelijk gezin.

Evenals vele van de buitenlandsche brengen ook zij met hun platen vaak voorstellingen uit een wereld, die in de voorstellingswereld van het christelijk gezin niet voegen. En wij nu het geïllustreerde tijdschrift metterdaad een middel is om het genot van het gezinsleven te verhoogen, staat men dus voor de keuze om of aan zijn gezin dit genot-middel te onthouden, of — wat helaas nog maar al te veel geschiedt — het een genotmiddel te verschaffen aan welks gebruik minstens gevaars verbonden zijn.

Onze roomsche landgenooten hebben dit al voor jaren ingezien, en in hun gesinnen vindt men dan ook de *Katholieke Illustratie*.

In de gesinnen van het geloovig protestantisme had men in dit genre of niets, of wel de niet voor het christelijk gezin bestemde illustraties.

En zie, nu is de jeugdige en energieke Amsterdamsche uitgever W. KIRCHNER op de gedachte gekomen om in de behoefte aan een geïllustreerd blad voor het christelijk gezin onder de geloovige protestanten ten onzent te voorzien.

Te vooruori door zijn *Spiegel*.

De zaak loopt nog maar een klein half jaar.

No. 37 van den ten jaargang verscheen weer deze week.

Maar de zaak loopt goed en de *Spiegel* gaat er in.

Metterdaad beantwoordt deze weekillustratie aan de billijke eischen, die men aan een geïllustreerd tijdschrift voor het christelijk gezin ten onzent stellen mag.

Zoo dit nummer als de vorige toch geven platen en plaatjes van menschen en dingen waarvoor in zuik een gezin belangstelling is.

Het buitenland wordt daarbij niet vergeten, maar vooral aan wat ten onzent en in onze koloniën merkwaardig is wordt behoorlijk aandacht geschonken. Al wat uit het gebied van staat en maatschappij, kerk en school, wetenschap en kunst, de voorstellingswereld van het christelijk gezin kan verrijken, brengt de *Spiegel* in beeld en woord.

Van de levenden en ook van de pas gestorvenen, voor zoover zij op de verschillende gebieden des levens mannen en vrouwen van betekenis of ook zelfs maar van eenige betekenis zijn of geweest zijn, wordt telkens een meestal welgelijkt beeld met langer of korter bijschrift gebracht.

En reeds dit werkt, doordat het sterkt het gemeenschapsgevoel bij dat zien van onze mannen en vrouwen, zoo uitnemend.

De praktische zin van den uitgever is er ook op bedacht geweest in zijn *Spiegel* een beschiedende plaats in te ruimen voor adverteering; een gelegenheid waarvan in een blad dat als dit bestemd is om bewaard te worden, dan ook gretig gebruik wordt gemaakt. Laat mij er nog aan mogen toevoegen, dat de *Spiegel* met haar 6 cent per nummer en haar 75 cent per kwartaal zeker niet tot de prijzige geïllustreerde bladen behoort.

2. *Wat zegt de Schrift? Gereformeerde Tijdschrift*. Redacteur: L. LINDEBOOM, Hooglectuur aan de Theol. School te Kampen. — Hensden. GEZELLE MEERBURG 1907.

Toen ik voor eenige maanden dit tijdschrift voor het eerst aankondigde, beloofde ik, ook op de afleveringen die later zouden verschijnen de aandacht te vestigen.

Thans ligt van dezen jaargang No. 5 voor mij.

DR. D. J. H. WESTERHUIS, docent aan het Gymnasium te KAMPEN, opent deze aflevering met een kort maar lezenswaardig artikel: *Op schrift van Syrische en Mesopotamische Christenen*, naar aanleiding van mededeelingen in het *Byzantinische Zeltchrift*.

Dan volgt een artikel van Ds. J. v. D. SLUIS te VARSVELD: *Het Independentisme in de Graafschap van Gelderland en Dr. A. Brummelkamp*, waarin de schrijver tegenover Dr. Brummelkamp van 's Gravenhage, zijn bewering omtrent de 'independentische neigingen' van diens vader tracht staande te houden.

Ik krijg ook weer bij dit geschrift van den heer v. D. SLUIS over een der meest verbiedwaardige Vaders der Scheiding, een onlustgevoel.

Het onlustgevoel dat zich voor mij altijd verbindt aan de gewaarwording van gemis aan peilheid.

DR. L. S. JONGMA te MIDDELSTAD zet zijn studie over de Bergeide in deze Aflevering over. DR. C. LINDBOOM handelt over de *Derde doopstrang*; v. D. W. te H. geeft een korte praktische bijbestudie over 2 Cor. 5—7 en de hoofdredacteur spreekt er over *Boeken en Geschriften*.

Onder *Varia* vindt men ditmaal iets over *Tooverij*, en wel naar aanleiding van een verslag in de *Zwolsche Courant* van het optreden te Zwolle van den heer BEN-AL-BAY en zijn twee dochters ASOKA en DESIMA in het ODEON.

Die familie heeft daar vreemde diogen verdoend.

DR. BOSCH te NEDER, die er trouwens zelf niet bij geweest is, schrijft, dat zulke menschen onder invloed van den duivel zulke vreemde dingen doen die uit gewone natuurlijke oorzaken niet te verklaren zijn*.

Dit nu is een 'vermetel' oordeel. Maar het gaat toch niet aan het doen onder medemenschen, omdat wij het niet uit 'gewone natuurlijke' oorzaken kunnen verklaren, zoo maar te verklaren uit invloed van den duivel.

Als nu toch eens b.v. die Juffrouw ASOKA in een bevlieging van lichtzinige openhartigheid, met 'a': 'en wat was het nu?' te NIKKOK aan DR. BOSCH kwam wijzen hoe 'gewoon natuurlijke' ze het doen; zóó 'gewoon natuurlijk' als b.v. telegrapheren-zonder-draad en andere vreemde dingen meer; — zou don'teefde dan niet met een over 'lichtelijk en onoverhoord oordeelen' beswaarde consciëntie, zijn oogen voor het mensch moeten neerslaan?

Ik geef DR. BOSCH in overweging eens te lezen wat VORTIUS in zijn *Disputationes Selectae* lxxv p. 539—632 over de *Magie of Tooverij* schrijft en daarbij dan vooral te letten op diens onderscheiding in *Magia bona, vana en superstitijsa*.

't Is maar wat je 'Tooverij' noemt.

Officiële Berichten.

Op een daartoe strekkend verzoek werd door de classis Deventer in hare l.l. gehouden vergadering besloten, om te Glanerbrug tot formatie van een plaatselijke kerk over te gaan.

De uitvoering hiervan droeg zij op aan den kerkenraad van Enschede, die op 7 juni j.l. de

maatschappij tot Glanerbrug had opgeroepen, om een kerkraad te verkiezen. Onder leiding van Ds. Prinzen, met nog drie deputaten van bovengenoemde kerkraad, werden vier ouderlingen en vier diakenen gekozen, terwijl vooraf een gepast liederend woord door Ds. Prinzen werd gesproken.

Zondag j.l. had de bevestiging van den kerkraad plaats door Ds. de Bruin van Eschede in een gehuurd lokaal, dat, hoewel ver van volkomen te zijn, toch voorloopig in de behoefte voorziet.

Waren wij vroeger tijdelijk inwonende bij een zusterkerk te Gronau (i. W.) thans, na een betrekkelijk kort aantal jaren, mogen wij reeds zelfstandig als gemeente optreden, waarvoor Gode alleen de eer.

De kerkraad heeft reeds een stuk grond aangekocht met het doel, daar een eigen kerkgebouw te doen verrijzen, zoodra onze bescheiden middelen zulks toelaten.

Dat de Heere deze nog jeugdige gemeente zegene en ten zegen doe zij, is ons aller bede.

Namens den kerkraad der Geref. Kerk van Glanerbrug:

K. VAN DEN BERG.

Het adres van den kerkraad is: K. van den Berg, Glanerbrug, gemeente Lonneker.

Korte Notulen der Particuliere Synode van N.-Brabant en Limburg te 's-Hertogenbosch op 5 Juni 1907.

De eerste zitting wordt namens de roepende kerk geopend door Ds. J. M. Mulder met toespraak uit Zach. I en gebeden.

De credentiebrieven worden door Ds. A. J. Mulder en Ds. Binema onderzocht; zij rapporteeren: Dat alle Classen wettig zijn vertegenwoordigd door hare primafaveerwaarden, uitgenomen br. H. Schreuder, wiens plaats door br. J. R. de Mildt wordt vervuld. Enkele instructies, op het gedrukt agendum niet te vinden, staan op de lastbrieven vermeld.

Onder de gasten der vergadering bevindt zich ook Ds. C. L. F. van Schelven van Wageningen.

In het Moderamen werden gekozen de Dienaren des Woords: J. M. Mulder, praeses, W. Bosch, assessor, A. J. Mulder, te scriba en L. G. Goris, 2e scriba.

De lezing der notulen der vorige Part. Syn. geschiedt eerst, naar gedeeltelijk om reden Ds. van Schelven, die nog ter Part. Syn. van Gelderland in hare middagzitting wenschte plaats te nemen, gaarne in deze morgenzitting wenschte gehoord te worden, als Dep. Gener. voor de belangen der Hollanders in Rijnpruisen, bijzonderlijk hier komende om hulp voor die van Vierssen. Na gehoord het verzoek om de hulp van br. H. Dekker voor dezen arbeid en breede bespreking wordt aan Z. Erw. geantwoord: dat deze Part. Synode eerst de aanbieding der Part. Syn. van Gelderland oordeelt te moeten afwachten en aan hare Deputaten voor den evangelisatie-arbeid inmiddels instructie zal geven.

De lezing der notulen wordt daarna ten einde gebracht en dere door de Synode goedgekeurd.

Op een ingekomen vraag van het Bestuur van „Elifaths“ — „om een Synodaal hulpsfonds voor minvermogenden verplegen op te richten“ — wordt goedgekeurd, dat deze zaak door de afgevaardigden op hunne resp. Classis aan de disconie worde aanbevolen.

Aan Ds. P. v. A. zal weder, als vorige jaar, ondersteuning worden gegeven.

Op een ingekomen schrijven der Redactie van „de Bode“ wordt verstaan aan ne te bevoemen Deputaten vrijheid te geren het bestaande contract te verlaten.

Van de rapporten. Deputaten, benoemd voor het nazien der rekening van den Evang. arbeid des vorigen jaars, hebben alles accoord bevonden.

Depp. voor Hulph. Kerken rapporteeren, dat te hunner beschikking voor het komende boekjaar is gebleven een bruikbaar saldo f 89.09.

Voorstel der Depp. voor art. XIV D. K. O. wordt na discussie besloten: „ook dit jaar geen hulp aan te vragen bij de Generale Ks.“

Depp. naar art. XLIX D. K. O. hebben medegewerkt bij 2 examens peremptoir en bij de aitzetting van een Dienaar des Woords.

Na in comité vergaderd te zijn geweest, wordt de morgenzitting gesloten.

De middagzitting geopend zijnde, wordt rapport uitgebracht door den Quaestor-Providenciaal en zijne rekening, — nagesehen door Ds. J. A. Goedbloed en Oad. J. R. de Mildt, — accoord bevonden.

Da archiefbewarende kerk geeft verslag der ontvangst van eenige gewaarmerkte copieën uit de kerk van Zevenbergen betreffende setactukken tusschen de jaren 1836—1858, alsmede de archiefstukken van het verloop van jaars.

De Deputaat-Penningmeester voor den arbeid der Evangel. heeft in ontvangst voor dit jaar f 277.— meer te boeken gehad dan 'vorige boekjaar en sluit met een balans van f 4367.04 in ontvangst en uitgaaf. Tot nazien dezer rekening worden gedeputeerd de brs. W. Schrick en J. Maris Aa.

Het zakelijk rapport van de Depp. voor den Evang. arbeid geeft, bij veel goeds, ook de behoefte aan meer arbeidskrachten te hooren. Zij worden, — evenals alle voornoemde deputaten, — met dankbetuiging gedeechvaard.

Op hun voorstel wordt nu besloten, dat de Partic. Syn. zelve aan alle Kerkeraden een schrijven over onzen Evang. arb. zal zenden.

In verband met het voorstel omtrent de beaardiging van Vierssen wordt besloten: De Particuliere Synode, — overwegende dat de werkkrachten voor onzen Evangelisatie arbeid nog zoo weinige zijn en vermeerdering dier krachten dringend noodig is — draagt hare Deputaten op, om in sake den arbeid te Vierssen doen opbr. br. Dekker niet verder voortgeaan, tenzij eigen Evangelisatie in gemeenlijk opticht schade lijde.

Het voorstel der Classis Olmrick „over de wenschelijkheid van een Provinciaal fonds met het oog op de verplichtingen der kerken in sake art. XIII D. K. O.“ — vond geen meerderheid.

Aan de Hulph. Kerken van Waardhuizen, Moerdijk en Sprang worden voor dit jaar f 50.— elk, en voor den dienst in Helmond en Helenaveen, gezamenlijk f 100.— uit de Kas voor Hulph. Kerken onvoorwaardelijk toegestaan. Bij „te kort“ mogen Deputaten ad hoc den Quaestor aanvragen, dit te kort om te slaan over de Classis.

Op de vraag der Classis Klundert „over het doen optreden van br. Dekker“, wordt bevestigd, dat zulk optreden om een stichtelijk woord te spreken, niet te rekenen is onder het optreden van onbevoegde personen.

De Synode benoemt daarna voor:

a. Curator Theol. School: Da. W. Bosch, primus, Ds. J. M. Mulder, secundus.

b. Generale Kas voor Hulph. Kerken: Da. J. M. Mulder, primus, Da. E. Zwiers, secundus.

c. Prov. Kas voor Hulph. Kerken: de brs. J. Maris Aa., A. Oort en J. Verhagen.

d. Voor art. XIII D. K. O.: Ds. J. M. Mulder, Da. L. G. Goris en oud. W. N. de Leeuw.

4. Art. XLIX D. K. O. de predikanten: J. A. Goedbloed, A. Brummelkamp, J. M. Mulder (adres) W. Bosch en A. J. Mulder.

f. Depp, voor den Evang. arbeid. Uit de Classis Almkerk: Ds. W. Bosch, Ds. A. J. Goedbloed en Ond. W. N. de Leeuw. Uit de Classis 's Bosch: Ds. J. M. Mulder, Ds. A. Brummelkamp en Ouderl. J. Verhagen. Uit de Classis Klundert: Ds. Ds. A. J. Mulder, Ds. L. G. Goris en Ond. L. J. Schalekamp, en tot Deputaatspenningmeester: Ouderl. A. C. van Drimmelen te Klundert.

g. to Quaeztor der Part. Synode: Ouderl. W. N. de Leeuw, Sec. Ds. W. Bosch.

h. tot Archiefbewarende Kerk: de Kerk van 's Hertogenbosch.

Na verrekening der kosten wordt bepaald, dat de kerk van Klundert de eerstvolgende Partic. Synode zal saamroepen in de re helft van Juni 1908 te Breda.

Toepassing van art. XLIII D. K. O. blijkt niet noodig.

De vaststelling der korte notulen wordt aan den scr. scribe epegedragen.

De Praeses, gereed deze vergadering te sluiten, dankt voor den steun bij de broederen in leiding der vergadering ondervonden en spreekt daarbij hartelijke wenschen uit voor Brabant gewichtigen, schoon zwakken arbeid. De Assessor dankt den voorzitter voor zijne vriendelijke leiding en de kerk van 's Bosch voor de goede ontvangst dezer Part. Synode...

Nadat de Assessor in dank en bede tot den Heere de vergadering is voorgegaan, sluit de praeses deze vergadering en zijn de broederen met handdruk gescheiden.

Namens en op last dezer
Particuliere Synode:
L. G. GORIS,
ze Scriba.

Zeebergen, 10 Juni 1907.

Kort Verslag van de Partic. Synode der Gerel. Kerken in Zuid Holland Noordelijk gedeelte, gehouden te Alphen a/d Rijn 13 Juni 1907.

Geopend met psalmgezang en gebed door De Schoemakers, praeses der roepende kerk. Z.E.w. spreekt een hartelijk woord van welkom. Credentiebrieven nagezien en in orde bevonden.

Modoramen: Ds. Doorn, praeses, Ds. Impeta, assessor, Ds. Dalhuijsen, scriba, Ds. Wielenga, ze scriba. Notulen niet voorgelezen, wjl reeds volgens opdracht door het modoramen van de vorige Synode goedgekeurd. Voor de Ingekomen Bezwaarschriften worden commissiën van praedivies benoemd.

Een verzoek van Ds. P. v. A. evenals het vorige jaar ingewilligd.

Een verzoek van de Vereniging „Efitha“ kan niet toegestaan, wjl niet in den georden den weg ingekomen.

Rapport uitgebracht door Ds. Renkema van de Deputaten voor de kas van hulpbehoevende Studenten. Bijna al de kerken hebben de gewone jaarlijkse collecte voor deze kas gehouden; die van Scheveningen B en van Delft hielden haar nog niet. Twee alumni zijn aan deze kas verbonden. Geadviseerd wordt een nieuwen alumni thans niet op te nemen. Als opvolger van Ds. Renkema is aangewezen Ds. R. W. de Jong te Noordwijk z/Ze, die tot penningmeester is benoemd. Het batig saldo is: f 665.08½. De instructie dezer Deputaten is eenigzins gewijzigd.

Rapport uitgebracht door Ds. Doorn van de Deputaten voor art. 49 K. O. Een permotoir-examen in de Classis 's Gravenhage bijgewoond. Besloten wordt bij deze Deputaten ook Secundus te benoemen. Herkozen de Deputaten Doorn, Rudolph, Schoemakers, Dalhuijsen. Gekozen als Secundus Wielenga, Impeta, Brouwer, Sap.

In behandeling genomen Rapport, Verslag, enz. aangaande het Weeshuis te Middelharnis. Rekening en verantwoording enz. goedgekeurd. Bezwaren zijn ingebracht in zake wijze van boekhouding en geldebelegging. Aan het Bestuur opgedragen daarvan nota te nemen. In zake indijking wordt aan het Bestuur „machtiging“ gegeven, indien de Partic. Synode, ruideijkly gedeelte, ook daartoe besluit. Nog voor een andere zaak wordt „machtiging“ verleend. Om verzoek van het Bestuur wordt het boekjaar gewijzigd, zodat het nu is 1 April tot 31 Maart. De kerken gelieven daarvan met het oog op de collecten goede nota te nemen. Als Secundus voor Ds. Impeta wordt benoemd Ds. H. Meijering. Benoemd worden voor het volgend jaar twee Deputaten van deze Partic. Syn. tot nazien van de boeken van het Bestuur, de Ouderlingen Eigenam van Alphen a/d Rijn en D. Bremmer Jan van Waddingveen. Eens vraag van een lid der Synode naar de collecte der kerk van Woerden wordt beantwoord naar verwijzing naar het Verslag van het vorig jaar.

Rapport van Ds. Renkema als curator der Theol. School te Kampen. Er zal in de kas der school een tekort zijn van f 3 a 400. Versterking der bijdragen voor deze school is gewenscht. Onderhandelingen zijn gevoerd over overneming van het Gymnasium door deze vereniging, zonder afdoend gevolg. Als curator wordt benoemd Ds. R. J. W. Rudolph, secundus Ds. G. Wielenga.

Rapport uitgebracht door Ds. Renkema van de Deputaten voor art. 11 en 13. In verband hiermede leest de Praeses een ingekomene schrijven voor van de Partic. Syn., ruideijkly gedeelte, van het vorig jaar, inhoudende mede deeling van vermeerdering later Deputaten voor deze zaken. Voor kennisgeving aangenomen. Het voorstel van Deputaten der beide Partic. Synoden om de zaken der Hulpbehoevende Kerken op den ouden voet voort te zetten, wordt verworpen met 21 tegen 3 stemmen. Rekening over 1906-'07 en Begroting over 1907-'08 goedgekeurd. De gemeenschappelijke posten voor de Gen. kas art. 11 en 13 en Ds. de M. M. zullen gelijk worden verdeeld.

Aan de predikanten Renkema, Dalhuijsen en Meijering wordt opgedragen met de Partic. Synode, ruideijkly gedeelte, de 3 Juli te Dordrecht wordt gehouden, deze zaak te regelen.

Als Deputaten voor art. 11 en 13 worden benoemd D.D. v. Minnen, v. d. Heijden, Dalhuijsen, Meijering. Ds. Renkema spreekt een hartelijk woord van afscheid bij Z.E.w. vertrek naar Gelderland. De Praeses dankt Z.E.w. voor zijnen veelvuldigen arbeid in verschillende functien.

Rapport uitgebracht door de commissie uit de roepende kerk in zake het nazien van de boeken van den Quaeztor dezer Synode. Alles in orde bevonden. De Quaeztor vraagt voort het volgend jaar f 300. Dit wordt toegestaan. Als Quaeztor wordt benoemd br. J. Eigenam Wan, te Alphen a/d. Rijn, secundus br. A. Verduijn te Oudalhoorn.

Bezwaarschrift gelezen der kerken van Schoonhoven B. en Willige Langerkamp in zake de schrooping door de Gener. Synode van Utrecht van de zinsnede uit art. 36 der Gelootsbepalingen. Deze kerken verzoeken doorzending daarvan

naar de komende Gener. Synode van Amsterdam en instemming daarmede door deze Partic. Synode. Het eerste wordt toegestaan, het tweede niet ingewilligd. Br. Noteboom verklaart met deze weigering niet in te stemmen en zal blijven protesteren. Ds. Brouwer had gewenscht, dat de Gener. Synode van Utrecht niet alleen had geschrapt, maar er wat anders voor in de plaats gesteld.

Een Bezwaarschrift van de kerk van Leiden waarvan na afdruk van het Agendum bericht was ingekomen, kon niet in behandeling genomen, omdat het niet was ingezonden.

Behandeld een Bezwaarschrift van br. V. uit O. tegen den kerkeraad van O. Op grond van verschillende overwegingen wordt de handhaving van den kerkeraad van Oudewater goedgekeurd.

Nog een Bezwaarschrift behandeld van br. B. uit Katwijk s/d. Rijn. Deze broeder is zelf tegenwoordig.

De Synode verklaart zijn protest niet gegrond.

Een voorstel der Classis 's-Gravenhage wordt de v. v. Gen. Synode, in zake ambtelijk bezoek in de cellulaire gevangenis, wordt aangenomen.

Aan het Moderamen wordt opgedragen de notulen vast te stellen.

Roepende kerk voor de volgende Particuliere Synode, Noordelijk gedeelte, is 's-Gravenhage.

De Praeses sluit de vergadering na dankgebed.

Op last der Partic. Synode van Zuid Holland, noordelijk gedeelte, gehouden te Alphen s/d. Rijn 32 juni 1907.

G. DALHUIJS, Scriba.

Buitenland.

Frankrijk. Gemis van een organisatie. De zaak van Ds. Bäuml te Bordeaux.

Dat de Protestantische kerken in Frankrijk door het verbreken van den band die haar aan den Staat verbond, voorhands in groote onlegenheden kunnen komen, blijkt steeds meer. Toen het concordaat bestond, had men een kerkbestuur, dat over een geheele kerk ging, doch nu is dit vervallen, en men is er nog niet toe gekomen om een gemeenschappelijk kerkverband voor de verschillende gemeenten in het leven te roepen. De Gereformeerde kerken zullen daarbij wel uiteengaan; het centrum en de modellen gaan denkkelijk wel samen één kerkelijke organisatie vormen, terwijl de meer positieve elementen ook met elkander in verband zullen treden. Doch daarvan is nog niets definitief tot stand gekomen. Als er dus moeilijkheden in een gemeente ontstaan, kan men zich niet beroepen op een meerdere vergadering of, gelijk welsoep op een hooger kerkbestuur.

Van dien toestand dreigt de predikant der Duitsch-Evangelische gemeente te Bordeaux de dupe te worden. De kerkeraad van genoemde gemeente heeft den predikant Bäuml ontslagen tegen 1 October van dit jaar en in de *Reichsboten* is de *Christl. Welt* een nieuwen predikant gevraagd. Was er iets met dien leeraar gebeurd, waarom hij moest ontslagen worden? Niets daarvan. Dit blijkt uit het feit dat die ontslag eerst met 1 October, door eenige maanden, ingaat. Als de heer Bäuml zich was komen te misgaan zou men hem niet nog vele maanden in dienst gelaten hebben.

Terecht wordt er tegen deze handeling in de *Reformirte Kirchenzeitung* geprotesteerd en dit wel op de volgende gronden:

De kerkeraad heeft genoemen predikant in Maart 1906 en ook in den zomer van datzelfde jaar verzocht, dat hij van het Koninklijk Beijersche Opperkonsistorie zou vragen om zijn verlof van 1 Oct. 1906 af nog met drie jaar te verlengen, ofschoon Ds. Bäuml van plan was om op 1 Oct. 1907 weer de Beijersche landkerk te gaan dienen.

Hat geven van ontslag werd op 26 Maart 11 met 4 tegen 2 stemmen verleend; dit besluit kreeg alleen kracht doordat de president, de consul Meijer, zich er voor verklaarde.

Het ontslag is ook verleend zonder dat de gemeente er in werd gekend, ja het werd gegeven al werd door verreweg het grootste deel der gemeente verzocht den heer Bäuml niet te laten gaan.

De Kerkeraad heeft het ook niet noodig gedacht den heer Bäuml met klare woorden te zeggen waarom men hem niet langer begeerde, maar slechts in algemeene bewoordingen zijn besluit gemotiveerd.

In deze handwielzige ligt geringschatting van het ambt van herder en leeraar en ook van den persoon van den heer Bäuml, die zich voor de Evangelische gemeente van Bordeaux zo verdienstelijk gemaakt heeft en die, wegens zijn oprechtheid en trouw aan zijn overtuiging, in zijn gemeente en onder zijn ambtsbroeders zich in de aching van zijn gemeente en van zijn ambtgenooten mag verheugen.

De *Reformirte Kirchenzeitung* spreekt alreeds verwachting uit, dat geen predikant er zich toe zal laten vinden om de plaats van Ds. Bäuml in te nemen, voordat aan dezen volledige genoegdoening is gegeven. De Duitsche kerkbesturen en de Gustaaf Adolf vereniging worden verzocht invloed in deren zin uit te oefenen. Een uitvoerige uiteenzetting van het geval zal door de conferentie van Duitsch-Evangelische predikanten in Frankrijk gegeven worden. Dit stuk, in bovengenoemd blad opgenomen, is door tien predikanten van Duitsch-Evangelische kerken in Frankrijk ondertekend.

Het blijkt duidelijk, dat de Duitsch-Evangelische kerk in Frankrijk in een gedeorganiseerden toestand verkeert.

Zwitserland. Een woord voor hen die zich aan de studie der Theologie wijden.

De Zwitsersche Cantons die eene staatskerk onderhouden, hebben eene gemeenschappelijke commissie, die de candidaten tot den H. diens examineert. Alleen de Cantons Bern en Graubünden hebben daarvoor eigen commissies. Secretaris der gemeenschappelijke commissie is sedert jaren Dr. Meyer te Zürich, die om de vijf jaren een verslag harer handelingen der wereld insendt. Daarin klaagt Dr. Meyer dat het aantal jongelieden die zich aan den dienst des Woods willen wijden, geen gelijken tred houdt met de behoefte die er aan heeft bestaan. En dan voegt de griete dienaar van Christus er dese woorden aan toe, die in deze dagen door allen die in het Evangelie willen arbeiden, wel mogen overwogen worden:

„Een degelijk en getrouw predikant geniet nog altijd groot vertrouwen en heeft nog steeds niet gemakkelijk, maar schoone en dankbare taak. De weg van ernstige studie en herwosten om een vaste en besielende overtuiging eischt in elk geval voor het tegenwoordig veel inspanning, en de lange tijd van voorbereiding aan Gymnasium en Universiteit vordert

stoffelijke offers, begaafdheid des geestes en zedelijke kracht. Het ontbreekt ook niet aan menschen, die vragen of dan de kennis der oorspronkelijke talen waarin de Bijbel geschreven is, van de dogmatische beschouwingen van alle eeuwen en der politieke en kerkelijke geschiedenis van Europa, van de oudheid tot nu, welk noodig is om eenvoudigen het Evangelie te prediken? Maar juist staat tegenwoordig de eenvoudige in een stortvloed van bewegingen op het gebied van den geest, die zijn oorsprong heeft in de diepste vraagstukken omtrent het denken en handelen der menschen. In naam van de wetenschap wordt het recht van bestaan van het Christendom zoo scherp mogelijk bestreden. Daarom moet de verkondiger van het Evangelie weten van waar dit is, wat het is, wat het wil en welken weg het Christendom tot hiertoe heeft afgelegd; hij moet helder weten te onderscheiden, wat omhulsel en kerk, wat vergankelijk en blijvend is, en daarom heeft hij de grondige vorming noodig die alleen gezette studie geven kan.

N.-Amerika. De N. Presbyteriaansche Synode en de Anti-Saloon League.

Er bestaat in N. Amerika een „Anti Saloon League“, dat is eene vereeniging tot bestrijding van het bezoeken van herbergen. Na wilden sommigen dat de Presbyteriaansche kerk van het Noorden door eene resolutie op haar Generaal Assembly in verband tot die vereeniging zou treden. Dit heeft de General Assembly of Algemeene Synode dier kerk niet gedaan maar wel sprak zij hare sympathie met het streven der vereeniging uit. Het was er om te doen dat de Noordelijke Presbyteriaansche kerk een „temperance comitee“ zou benoemen, even als zij eene commissie voor de zending onder de Heidenen heeft. Terecht heeft de vergadering geweigerd dien weg op te gaan. *De Hope* zegt hierover zoo juist en krachtig:

„Mag een Christen dan niet ijveren voor de tegenwoordige methoden tot bestrijding van het gebruik, en niet alleen van het misbruik, van sterke drank? Wel zeker. Maar dit heeft hij te doen als lid der maatschappij. Hij houdt niet op als christen lid der maatschappij te zijn. En in zijne betrekking tot de maatschappij mag hij als een Christen zich vereenigen met deze of gene partij, die het welzijn der maatschappij beoogt. In de Kerk echter geldt Gods Woord alleen. Allerlei vereenigingen wenschen de kerken op het slechte voet te nemen. Kapitalisten en proletariërs, werkgevers en werknemers, en al die partijen zijn ontvreden met de kerk, indien zij niet de beginselen dier verschillende partijen in hare bazier schrijven wil. In onze onafhankelijkheid van al die bewegingen en in onze geloofskracht om voor of tegen vereenigingen te getuigen, indien Gods Woord het eischt, bestaat de heerlijkheid der Kerk. In dit opzicht geldt Groen van Prinsterer's geveinsd woord: In ons isolement is onze kracht. Wij herhalen, wat wij reeds in een vorig artikel gezegd hebben: De Kerk is geen menschelijke vereeniging, maar eene goddelijke instelling, die hare bevelen ontvangt van hare Heer alleen.“

Vooraf voor de nieuwe wereld, waar men de kerk bij alles wil inhalen en voor alles wil gebruiken, hebben deze woorden beteekenis.

WINKEL.

Voor Kinderen.

AAN VRAGERS.

De 1e vraag is deze:

In de bloemlenging uit Bilderdijk's gedichten onlangs uitgegeven, is ook een vers genaamd *De Winter*. Enige regels daarvan zou ik gaarne zien uitgelegd als het kon. Het zijn deze:

1. Het vochtige teeken
Der stortende beken
Rijst over ons hoofd.
2. De koele Najaden
Verleeren het baden
En schuilen in 't hout.
3. Viersoortige rente,
Van 't bloeien der lente
Tot d' aflocht der kou.
4. Den dwingland outwaken,
Die de opene streken
En velden verwoest,
Vliën Flora's gespen.

J. R.

Dese vrager vraagt in weinig woorden veel Bilderdijk was verbaasd geleerd, en menig gedicht van hem is niet te verstaan, als men eene kennis heeft van geschiedenis, fabelen en natuurkunde enz.

We hebben de versjes genummerd. Met Nr. 1 staat het zóó.

In de sterkere kent men den zoogenaamden „Dierenriem“, dat is een natuurlijk niet werkelijk bestaande breedte of gordel aan den hemel waar binnen de planeten loopen. Deze riem heeft 24 vakken, en de zon doorloopt (zoo 't schijnt) elke maand zo'n vak. Zij heeten Ram, Stier, Tweelingen, Kreeft, Leeuw, Maagd enz. en hebben elk een teken, b.v. de Tweelingen een II, de Ram twee horens enz. In almanakken leest men nog wel: De zon in den Leeuw, de Kreeft, enz.

Nu staat de zon des winters o. a. in den Waterman, die door twee golven wordt afgebeeld. Nr. 1 beduidt dus: We zijn in die tekenen, in den winter.

Bij Nr. 2 komt de Fabeller of Mythologie te pas.

De oude Grieken geloofden dat er godinnen waren van hoogen en van lagere rang. Tot de eersten behoorden de Nymphen, die woonden in de zee, de bergen, de dalen en de bosschen. De Nymphen der beken en bronnen heetten Najaden. In den winter nu kregen zij het koud, en gingen dus niet uit zwemmen maar scholen in 't bosch.

3. Dit bewijst hoe bondig en schoon Bilderdijk zich wist uit te drukken.

Van het bloeien der lente, tot d' aflocht der kou, wil zeggen: Van het begin van de lente de eenen jaars tot het einde van den winter in de volgende jaar; dus een vol jaar. Daarin komen vier jaargetijden voor. Elk dezer geeft zijn rente d. i. brengt dit of dat voort; geeft zekere winst is nuttig.

4. Het min duidelijke zit hier alereerst in „gespen“. Dat zijn geen spelletjes maar *speelgemoeten*. Flora was de godin der bloemen „floreren“ is bloeien als een bloem. De Flor dardelde met haar speelgemoeten tuschen de bloemen, maar nu de winter 't veld koud

